

T.C. Resmî Gazete

Kuruluş tarihi: 7 Ekim 1336-1920

İdare ve yasa işleri için
Başbakanlık Neşriyat ve Müdevvenat
Umum Müdürlüğüne
müracaat olunur

29 OCAK 1952
SALI

Sayı : 8020

KANUNLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı makam
ödenegî hakkında Kanun

Kanun No: 5861

Kabul tarihi: 18/1/1952

Madde 1 — Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına ayda (800) lira makam ödenegî verilir.

Madde 2 — Birinci maddede yazılı ödenek her ay peşin ödenir. Ay içinde işe başlama halinde, mütaakıp ay başından itibaren ödenegî hak kazanılır.

Madde 3 — Birinci maddeye göre verilen ödenegî 4178 sayılı kanun gereğince zam uygulanmaz.

Madde 4 — Bu kanun 1 Mart 1952 tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 5 — Bu kanunu Türkiye Büyük Millet Meclisi yürütür.
26/1/1952

Adliye Harç Tarifesi Kanununa ek Noter Harç Tarifesi hakkındaki kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bir maddesinin son fıkrasının kaldırılması hakkında Kanun

Kanun No: 5862

Kabul tarihi: 21/1/1952

Madde 1 — Adliye Harç Tarifesi Kanununa ek Noter Harç Tarifesi hakkındaki 3494 sayılı kanunun 2, 12 ve 13 üncü maddeleri aşağıda gösterildiği şekilde değiştirilmiştir:

Pulların yapıştırılması ve iptali

Madde 2 — Harç pulları ait olduğu iş kâğıdının noterlikte kalan nüshalarına yapıştırılıp üzerlerine daire mühür basılmak ve tarihle yevmiye defterinin sıra sayısı yazılmak suretiyle iptal olunur.

Tüccar defterleri dolayısıyla kullanılacak harç pulları, bu defterler üzerine yapıştırılıp aynı şekilde iptal olunur.

Defter ve konişmento tasdikı harcı

Madde 12 — Kanunen tutulması ve tasdikı emrolunan defterlerin tasdikında beher defter başına yüz sayfaya kadar (50) kuruş ve yüz sayfadan yukarı beher elli sayfa ve küsuru için (25) kuruş;

Kaptan, tayfa ve amele defterlerinin yazılmasında adam başına (5) kuruş ve konişmentoların tanziminde eşyanın her tonundan (2) kuruş harç alınır.

Defter kapatma ve tasdik yenileme harcı

(Madde 13 — Kanunen tutulması ve tasdikı emrolunan defterlerin son kayıtlarının tasdikından ve tasdik yenilemesinden beher defter başına maktuan (50) kuruş harç alınır.

Madde 2 — Aynı kanunun 19 uncu maddesinin son fıkrası kaldırılmıştır.

Madde 3 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

26/1/1952

No.	Başlığı	Düster Tertip	Cilt	Sahife	Resmî Gazete Sayı	
[Adliye Harç Tarifesi Kanununun ek ve değişiklikleri ile T. B. M. M. Kararları]						
I — Kanunlar :						
2503	Adliye Harç Tarifesi Kanunu	16/6/1934	3	15	1124	2728
2548	Ceza evleri ile mahkeme binaları inşaatı karşılığı olarak alınacak harçlar ve mahkûmlara ödettirilecek yiyecek bedelleri hakkında Kanun	9/7/1934	3	15	1346	2747
2629	2503 sayılı Adliye Harç Tarifesi Kanununun bazı maddelerini değiştiren Kanun	26/12/1934	3	16	93	2890
3494	Adliye Harç Tarifesi Kanununa ek Noter Harç Tarifesi Kanunu	13/7/1938	3	19	1499	3958
4289	Adliye Harç Tarifesi Kanununun bazı maddelerini değiştiren Kanun	14/8/1942	3	23	1708	5184
5701	Adliye Harç Tarifesi hakkındaki 2503 sayılı kanunun 98 inci ve 99 uncu maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun	31/1/1951	3	32	348	7722
II — T. B. M. M. Kararları :						
1059	Adliye Harç Tarifesi Kanununun 33 üncü maddesinin tefsiline mahal olmadığı hakkında Heyeti Umumiye Kararı	2/7/1938	3	19	1645	3949
1201	Adliye Harç Tarifesi Kanununun 100 üncü maddesinin 5 inci fıkrasının tefsiline mahal olmadığı hakkında Heyeti Umumiye Kararı	2/1/1941	3	22	130	4701

Vakıflar Genel Müdürlüğü 1951 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun

Kanun No: 5863

Kabul tarihi: 25/1/1952

Madde 1 — Vakıflar Genel Müdürlüğü 1951 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı tertipleri arasında (18 000) liralık aktarma yapılmıştır.

Madde 2 — Vakıflar Genel Müdürlüğü 1951 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin 701 inci (Onarma işleri) bölümünün 2 nci (Hayrat ve âbideler onarma giderleri) maddesine, 1951 yılı gelir fazlasından karşılanmak üzere (97 000) lira ek ödenek verilmiştir.

Madde 3 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4 — Bu kanunu Başbakan ve Maliye Bakanı yürütür.

26/1/1952

CETVEL

B. M.	Ödeneğin çeşidi	Düşülen Lira	Eklenen Lira
302	İller büro giderleri		
3	Öteberi giderleri		18 000
5	Isıtma	500	
303	Basılı kâğıt ve defterler	500	
305	Kira karşılığı (İller)	500	
309	Taşıtlar giderleri		
3	İller taşıtları işletme giderleri	1 000	
408	Artırma, Eksiltme ve İhale Komisyonları ücret ve giderleri	500	
451	Yayın ve tanıtma giderleri		
1	Yayın ve tanıtma giderleri	8 200	
456	Düşünülmeyen giderler	400	
505	Hükme bağlı borçlar	6 400	
	Toplam	18 000	18 000

60 milyon liralık iç istikraz akdi hakkında Kanun

Kanun No: 5864

Kabul tarihi: 25/1/1952

Madde 1 — Hâsılı 1951 yılı Bütçe açığının karşılanmasında kullanılmak üzere (60) milyon liraya kadar uzun vâdeli iç istikraz akdine Maliye Bakanı yetkilidir.

Madde 2 — Bu kanun gereğince yapılacak istikraz için mütaaddit tertiplerde hâmiline yazılı tahvil ihraç olunabilir.

Her tertibin itibari resmînal yekûnu, yıllık faiz nispeti veya faizle birlikte ikramiye tutarı, ihraç fiyatı ve itfa müddeti Bakanlar Kurulu; diğer şartları Maliye Bakanlığı tarafından tesbit olunur.

Madde 3 — Tahvillerin itfası, borsada başabaştan aşağı fiyatlar ile satıldıkları müddetçe buradan satınalma yoluyla, başabaşı bulmuş veya aşmış bulundukları takdirde kur'a çekmek suretiyle yapılır.

İkramiyeli tahvillerin itfası kur'a yoluyla icra edilir.

Madde 4 — Her tertibe ait tahviller ihraç tarihlerinden itibaren 10 yıl geçmedikçe erken ödemeye veya konversiyona tabi tutulamaz. Bu tarihten sonra keyfiyet, Hükûmetçe 3 ay önce ilân edilmek suretiyle herhangi bir faiz vâdesinde tedavülde kalmış olan tahvillerin tamamı veya bir kısmı için başabaş erken ödeme veya konversiyon yapılabilir.

Madde 5 — Tahvillerin faiz, bodel ve ikramiyeleri geçici ve kesin tahviller ve bunların kuponlarıyla ödemelerine ait evrak ve senetler, ilân ve istikraza ilişkin diğer işlemler istikrazın tamamen itfasına kadar her türlü vergi ve resimden muaftır.

Madde 6 — Bu kanun gereğince çıkarılacak olan tahviller genel ve katma bütçe ile idare olunan daire ve kurumlarca, il özel idareleri ve belediyelerce yapılacak artırma, eksiltme ve sözleşmelerde teminat olarak itibari kıymetleri üzerinden kabul olunur.

Teminatın irat kaydına karar verildiği takdirde karar tarihinden önce bu tahvillere isabet eden ikramiyeler ve vâdesi gelmiş faiz kuponlarının bedelleri tahvil sahiplerine ve ancak ikramiye meyanında tahvilin itfa bedeli varsa yalnız o miktar tahvili teminat olarak alan daire ve kurumlara ait olur. Bu tahviller Hazinece satılmış ve satılacak olan Millî emlak bedellerinin ödenmesinde dahi başabaş kabul olunur.

Madde 7 — Bu istikraza ait faiz kuponlarının bedelleri ve ikramiyeler, tediyesi iktiza ettiği tarihten itibaren 5 yıl ve tahvil bedelleri tediyesi lâzımgeldiği tarihten itibaren 10 yıl sonra Hazine lehine zamanaşımına uğrar.

Madde 8 — Bu kanun gereğince yapılacak istikrazın her tertibinde ihraç giderleri, Devlet Borçları Bütçesinde açılacak ayrı bir bölüme ödenek kaydı suretiyle ödenir.

Maliye Bakanlığı her tertipte, ihraç giderleri için (50 000) liraya kadar geçici harcamaya yetkilidir.

Madde 9 — Bu kanunun akdine izin verdiği istikrazın her tertibine ait yıllık faiz, ikramiye, itfa ve diğer giderleri karşılayabilecek ödenek her yıl Devlet Borçları Bütçesinde açılacak ayrı bir bölüme konulur.

Madde 10 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 11 — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

26/1/1952

Bakanlar Kurulu Kararları

3

Karar Sayısı: 13995

Ortaklarını sıhhi ve ucuz birer ev sahibi yapmak ve bu işle ilgili sair teşebbüslerde bulunmak amacıyla merkezi Ankara olmak üzere, 30 yıl süre ve en az 200 Türk lirası sermaye ile kurulmasına başlanan «Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkezi ve Müesseseleri Memurları Ev Yapı Kooperatifi» nin Ekonomi ve Ticaret Bakanlığının 6/9343/56786 sayılı ve 28/11/1951 tarihli yazısıyla gönderilen ilişik Anasözleşmesi Bakanlar Kurulunca 5/12/1951 tarihinde incelenerek, adı geçen Kooperatifin kurulmasına izin verilmesi, Ticaret Kanununun 480 inci maddesine göre kararlaştırılmıştır. [*] 5/12/1951

CUMHURBAŞKANI
C. BAYAR

Başbakan	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
A. MENDERES	Başbakan Yardımcısı S. AÇAOĞLU		R. NASUHIOĞLU
M. Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
H. KÖYMEN	F. L. KARAOSMANOĞLU	F. KÖPRÜLÜ	H. POLATKAN
M. Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı	Eko. ve Ticaret Bakanı V.	Sa. ve So. Y. Bakanı
T. İLERİ	K. ZEYTİNOĞLU	H. POLATKAN	Dr. H. ÜSTÜNDAĞ
G. ve T. Bakanı	Tarım Bakanı	Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
S. YIRICALI	N. ÖKMEN	S. KURTBEK	N. ÖZSAN
			H. GEDİK

[*] Anasözleşmesi ilânlar kısmındadır.

3

Karar Sayısı: 14264

Merkez teşkilâtında çalışma saatlerinin sekiz otuzdan on üçüye ve on üç otuzdan on altı otuza kadar uygulanması hakkındaki 16/11/1951 tarihli ve 3/13866 sayılı karar hükmünün 28/1/1952 Pazartesi gününden itibaren kaldırılması; Bakanlar Kurulunca 23/1/1952 tarihinde kararlaştırılmıştır. 23/1/1952

CUMHURBAŞKANI
C. BAYAR

Başbakan	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı V.	Adalet Bakanı
A. MENDERES	Başbakan Yardımcısı S. AÇAOĞLU	F. L. KARAOSMANOĞLU	R. NASUHIOĞLU
M. Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
H. KÖYMEN	F. L. KARAOSMANOĞLU	F. KÖPRÜLÜ	H. POLATKAN
M. Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı	Eko. ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
T. İLERİ	K. ZEYTİNOĞLU	MUHLİS ETE	Dr. H. ÜSTÜNDAĞ
G. ve T. Bakanı	Tarım Bakanı	Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
S. YIRICALI	N. ÖKMEN	S. KURTBEK	N. ÖZSAN

No.	Başlık	Düştür Tarih	Cilt	Sayfa	Resmî Gazetesi Say
9/13866	Yürürlükten kaldırılan Bakanlar Kurulu Kararı: Merkez Teşkilâtında çalışma saatlerinin sekiz otuzdan on üçüye ve on üç otuzdan on altı otuza kadar uygulanması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı	19/11/1951	—	—	796

İLANLAR

M. S. B. 2 No.lu Satın Alma Komisyonu Başkanlığından

- 1 — Kapalı zarf suretiyle listesine göre 1875 aded motörlü araçlar için yangın söndürme cihazı satın alınacaktır.
- 2 — İhalesi 13 Şubat 1952 Çarşamba günü saat 11,30 da yapılacaktır.
- 3 — Şartnamesi Komisyonunda ve İstanbul Lv. Amirliğinde görülür.
- 4 — Beherinin muhammen fiyatı 36 lira olup hepsinin geçici teminatı 4625 liradır.
- 5 — 625 adedlik üç parti halinde de ihalesi yapılabilir.
- 6 — İsteklilerin teklif mektuplarını en geç ihalede bir saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına vermeleri.

353 / 4-1

- 1 — Kapalı zarf suretiyle 16 aded arabalı model çift bombalı karbon dioksit yangın söndürme cihazı satın alınacaktır.
- 2 — İhalesi 13 Şubat 1952 Çarşamba günü saat (15) te yapılacaktır.
- 3 — Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonunda ve İstanbul Lv. Amirliğinde görülür.
- 4 — Beherinin muhammen fiyatı 2000 lira olup geçici teminatı 2400 liradır.
- 5 — İsteklilerin teklif mektuplarını en geç ihalede bir saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına vermeleri.

356 / 4-1

- 1 — Kapalı zarf suretiyle 1000 aded karbon dioksitli yangın söndürme aleti satın alınacaktır.
- 2 — İhalesi 13 Şubat 1952 Çarşamba günü saat 11 de yapılacaktır.
- 3 — Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonunda ve İstanbul Lv. Amirliğinde görülür.
- 4 — Beherinin muhammen fiyatı 120 lira olup hepsinin geçici teminatı 7.250 liradır.
- 5 — 500 er adedlik iki parti halinde de ihalesi yapılabilir.
- 6 — İsteklilerin teklif mektuplarını en geç ihalede bir saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına vermeleri.

354 / 4-1

Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğünden :

Lâstik alınacak

Teşkilâtımız ihtiyacı için 331.609,50 lira muhammen bedelle muhtelif cins iç ve dış lâstik 11/2/1952 Pazartesi günü saat 14 de eksiltme yoluyla satın alınacaktır.

Eksiltmesi Atatürk Bulvarı 261 numaralı Genel Müdürlük binasında Yönetim Komisyonunca yapılacaktır.

Teknik şartname ile fiyat listesi İstanbul'da Kemeraltı Caddesi Zürefa Sokak 41 numarada Yollama Memurluğumuzdan ve Genel Müdürlükten bedelsiz olarak verilir, idari şartnamesi buralarda görülür.

239 / 4-2

Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğünden :

Motor alınacak

1 — 19.000 lira muhammen bedelli ve 1.425 lira muvakkat teminatlı bir aded sabit dizel motörü açık eksiltme yoluyla satın alınacaktır.

2 — Eksiltmesi 4/2/1952 Pazartesi günü saat 14 te Genel Müdürlük Yönetim Komisyonunca yapılacaktır.

Teknik şartnamesi Genel Müdürlükten, İstanbul'da Kemeraltı Caddesi Zürefa Sokak 41 numarada Yollama Memurluğumuzdan bedelsiz olarak verilir ve idari şartnamesi buralarda görülür .

188 / 4-4

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünden :

1 — İdare ihtiyacı için (7) aded (3) fabrika tonajlı ve benzinle çalışır karasörsüz şoför mahalli olan kamyon şasesi fennî şartnamesinde yazılı evsafa göre D. H. Y. Yeşilköy meydanında teslim edilmek üzere kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedel beheri 12.400 liradan (7) adedi 86.800 liradır. Geçici teminatı 5.590 lira olup işbu teminat Merkez Bankasındaki 1543 sayılı hesaba yatırılarak alınacak makbuz kapalı zarfla birlikte verilecektir.

3 — Eksiltme 13/2/1952 tarihine tesadüf eden Çarşamba günü saat (11) de Genel Müdürlükte müteşekkil Alım ve Satım Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Buna ait şartname D. H. Y. Genel Müdürlük Levazım Müdürlüğü ile Yeşilköy Meydan Müdürlüğünde 4 lira 34 kuruş bedel mukabilinde satılmaktadır.

5 — İsteklilerin kapalı zarflarını ihale saatinden bir saat evvel adı geçen Komisyona vereceklerdir. Bu husustaki postada vâkı gecikme kabul edilmez.

380 / 4-1

Köyceğiz Kaymakamlığından :

Köyceğiz Gölünün güney sahilinde bulunan Sultaniye İlçesi, Çavuşgirmesi ve Kokar Girme'de yapılacak tesislerin projeleri açık eksiltme ile ihale edilecektir.

1 — Sultaniye İlçesinde yaptırılacak otel, halk pavyonu ve hamamın projeleri ile bu mevkie 6. kilometre mesafeden getirilecek olan içme suyunun projesi için muhammen bedel 6.000 liradır.

2 — Çavuşgirmesi ve buna 200 metre mesafedeki Kokar Girme için otel halk pavyonu, hamam ve içme suyu projelerinin muhammen bedeli 4.000 liradır.

3 — Bina kısmı ve içme suyunun projeleri ayrı ayrı verilebilir.

4 — Geçici teminat akçesi 750 liradır.

5 — Etüd ve proje yapma müddeti 3 aydır.

6 — Tâlip olanların 26 Şubat 1952 gününe kadar ehliyetleri için gerekli vesail ibraz ederek Köyceğiz Kaymakamlığına bir mektupla başvurmaları, isteyenlerin aynı gün saat 10 da Kaymakamlıkta hazır bulunmaları ilân olunur.

369 / 4-1

İskilip Asliye Hukuk Yargıçlığından :

Esas : 951/28

Karar : 951/568

Dâvacı İskilip'in Çavuş Mahallesinden Mehmet oğlu Hüseyin Kırpıtcı'nın aynı mahalleden Halil kızı Münire ve Halil kızı Emine ve Halil oğlu Halil aleyhine açtığı nüfusdaki isim tashih dâvasından dolayı yapılan açık yargılama sonunda :

Dâvaların anası kendi hemşiresi bulunan Meryem olmayıp Hatice'den doğdukları halde her nasılsa nüfusa tescilleri yapılırken hemşiresi Meryem'in üzerine kayıt edilmiş olduklarından bunun tashihine karar verilmesini isteyerek dâvasını isbat etmiş ve dâvalılardan Münire ve Emine'de dâvayı kabul ederek kendi anaları Meryem olmayıp Hatice bulunduğunu beyan ederek dâvaya bir itirazları olmadığını bildirmiş bulunmalarına ve diğer dâvalı Halil oğlu Halil'in ise mahalli ikameti meğhul olduğundan gerekli hüküm hülasasının Resmî Gazete ile kendisine ilânı tebliğine karar verilmiş bulunmakla Çavuş Mahallesinin sahife 80, cilt 5, 67 hanesindeki dâvalı Münire, Emine ve Halil'in anaları adlarının Meryem'den Hatice'ye düzeltilmesine 25/12/1951 tarihinde karar verilmiş olmakla işbu ilânın tebliğinden itibaren on beş gün zarfında temyiz edilmediği ve bir itirazda bulunulmadığı takdirde verilen hükmün kesinleşmiş sayılarak nüfus kaydının bu suretle tashih cihetine gidileceği ilânı tebliğ olunur.

348

Ankara Ticaret ve Sanayi Odasından:

Sicil No: 3813

Merkezi Ankara'da olmak üzere kurulan, statüsü Bakanlar Kurulunca onaylanmış olup teşekkülü Ankara Asliye Mahkemesi 2 nci Ticaret Dairesinin 25/12/1951 tarih ve 951/333 sayılı kararı ile tasdik edilmiş bulunan Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkez ve Müesseseleri Memurları Ev Yapı Kooperatifi Şirketinin unvanı ticaretiyle bir örneği aşağıda yayınlanan esas statüsünün vâkı istek üzerine 3/1/1951 tarihinde sicilli ticarete tescil edildiği ilan olunur.

182

Kızılay Genel Merkezi ve Müesseseleri Memurları Ev Yapı Kooperatifi Statüsü

BÖLÜM I

Kuruluş ve maksat

Madde 1 — Bu Statü altında adları ve adresleri yazılı olanlar ile sonradan bu Statü hükümlerini kabul ederek üyeliğe alınacak kimseler arasında değişik ortaklık değişik sermayeli ve mahdud mesuliyetli (Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkezi ve Müesseseleri Memurları Ev Yapı Kooperatifi) kurulmuştur.

Kooperatifin adı: Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkezi ve Müesseseleri Memurları Ev Yapı Kooperatifi'dir.

Kooperatifin süresi: 30 yıldır.

Madde 2 — Kooperatifin Merkezi Ankara'dır.

Madde 3 — Kooperatifin başlıca gayesi, ortaklarını sıhhi ve ucuz birer mesken sahibi yapmaktır. Bu maksatla ortaklık:

A) Arsa veya arazi satın alarak bunların üzerinde tek veya müşterek binalar inşa eder veya ettirir.

B) Yapılan meskenleri ortaklarına bu mevzu ile alakalı maddelerde belirtilen esaslar dairesinde taksitli ödemeler karşılığında devir ve temlik eder.

C) Ortakların sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayıcı kulüp, gazino, spor sahası, sinema, çocuk bahçesi, satış mağazası gibi tesisler kurar veya kurdurabilir. Bu tesisleri doğrudan doğruya ortaklıkla veya kiraya vermek suretiyle işletir ve gerekirse bunları satar.

Ç) Bu maksatların elde edilebilmesi için menkul ve gayrimenkul mallara tasarruf, para istikraz ve meskenlerin inşaatı veya satın alınması için lazım gelen her türlü mali ve ticari işlerin görülmesi ve elindeki gayrimenkulleri belirtilen maksatlar için ipotek suretiyle terhin hususlarında Kooperatif her türlü kanuni yetkileri haizdir.

Kooperatif bundan başka, binaların inşası ortaklara teslimi ve bedellerinin tamamen ödenmesinden sonra da gerek bu gayrimenkullerin bakımı ve gerekse ortakların sair sosyal kültürel ihtiyaçlarının aynı birlik havası içinde karşılanması hizmetlerine devam edebilir.

BÖLÜM II

Ortaklık

Madde 4 — Kooperatifin üye sayısı hudutsuzdur. Ancak başlangıçta ortak sayısının arazi veya arsa imkânlarıyla mütenasip olmasına Yönetim Kurulunca dikkat edilir. Kooperatifin kuruluşunda en az ortak sayısı 20 dir.

Madde 5 — Kooperatife üye olmak için aşağıdaki şartları haiz bulunmak lazımdır:

A) Türk tabiyetinde olmak

B) Medeni haklarını kullanma salâhiyetini haiz olmak

C) Kötü hali ve şöhreti olmamak

D) Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkez veya müesseselerinde memur bulunmak (bu vasıf ortaklığa girmek içindir. Ortaklığın devamı sırasında bu vasfını kaybeden ortağın hakları devam eder.)

Tüzellişlerinin ortaklığa kabulü Genel Kurulun kararına bağlıdır.

Madde 6 — Kooperatif üyeliği, Yönetim Kurulunun bu yoldaki kararı ile tecelli eder. Bu suretle üyeliğe kabulü kararlaştırılan kimselerin

Statü hükümlerini yerine getireceklerine dair yazılı bir taahhütname vermesi ve ödemeye mecbur olduğu sermaye ve taksitleri ödemesi ve üye defterini bizzat veya vekili vasıtasıyla tarih koymak suretiyle imza etmesi lazımdır.

Madde 7 — Üyeler:

A) Genel Kurula iştirak edip seçmek ve seçilmek haklarına maliktirler.

B) Statüde yazılı sair haklardan faydalanırlar.

C) Statü ile kabul ettikleri hususlara tamamen riayet ederler.

D) Akçeli taahhütlerini vaktinde yerine getirirler.

E) Kooperatif aleyhinde hiç bir çalışmada bulunamazlar.

F) Kooperatifçilik ülküsünü benimsiyip yayılmasına ve duyurulmasına çalışırlar.

Madde 8 — Her ortak hakkını Dernekten çıkarılma veya çıkma, istifa, ölüm ve nakli memuriyet gibi hallerde ancak Yönetim Kurulunun münasip göreceği kimseye ve Yönetim Kurulu kararıyla devredebilir.

Ortaklıktan çıkan veya çıkarılanların hisselerini ve o ana kadar ortağa tahsis ve tevzi edilen arsa veya tamamen inşa edilmiş binayı, Kooperatif dilerse, ortağın sermaye ve sair suretlerle ödemiş olduğu paraları faizsiz iade suretiyle geri alır veya çıkma veya çıkarılan ortağı birinci fıkra hükmünden faydalandırır.

Madde 9 — Statü hükümlerine göre tediye mecbur oldukları taksitleri ödenmesini birer ay sıra ile yapılacak üç ihtar rağmen yerine getirmeyen ve bu suretle üst üste dört taksit borçlu kalan ortaklarla, Kooperatifin maksat ve gayesini, ahenk ve nizamını ihlâl eden veya ad çekme sonunda kendisine düşen arsayı tesellümden imtina eden veya evini tapuda namına tescilden evvel tahrip veya tadil eden veya Yönetim Kurulunun tesbit edeceği bakım işlerini yapmayan ortakların çıkarılmasına Yönetim Kurulu karar verebilir. Çıkarılma kararı, alâkalının itirazı vâkı olsun olmasın denetçiler tarafından incelenir ve ilk toplanacak Genel Kurula arz olunur.

Genel Kurulun tasdikıyla ihraç kararı katilesir.

Taksitlerini ödememesi yüzünden ortaklıktan çıkarılanların borçlarına mahsuben o tarihe kadar ödedikleri paranın faizsiz tutarının % 20 si tevkif edilerek bakiyesi, gayrimenkulün paraya tahvilinde veya yerine kaim olan ortağın kabul ettiği şartlar dâhilinde yine faizsiz olarak kendisine tediye ve bu suretle hesabı tasfiye olunur.

Madde 10 — Ölen üyenin vârisleri iki ay içinde aralarından ittifaqla seçecekleri birini kendilerini Kooperatife karşı temsil etmek üzere vekil tayin edebilirler.

Vârisler bu hususa riayet etmez ve üyeliğe devam etmek istemezlerse yahutta Yönetim Kurulu vârislerin üyeliğe devamını uygun bulmazsa bu takdirde ölen üyenin sermaye ve hesapları 11 inci madde gereğince tasfiye olunur.

Madde 11 — Kooperatiften çıkan veya çıkarılan üyelerle ölen üyelerin vârisleri, bilanço senesi sonunda ve bilançonun Genel Kurulca kabulünden bir ay sonra sermayelerinin ve hesaplarının tasfiyesini isteyebilirler.

Çıkmak isteyen üyeler Yönetim Kurulunun iznini almak ve hisse bedellerini tamamen ödemiş bulunmak şartıyla hisselerini 8, 9 uncu maddeler dairesinde diğer şahıslara devredebilirler.

Çıkan ve çıkarılan üyelerin hisse ve gayrimenkullerini Kooperatif de, dilerse Ticaret Kanununun 346 nci maddesine uyarak satın almak hakkına maliktir. Çıkarılan üyelerin ödemiş sermaye ve alacaklarının geri verilmesini Kooperatif Yönetim Kurulu üç yıl süre ile geciktirebilir.

Ayrılan ortaklar Kooperatifin mevcutlarını haczettiremeyecekleri gibi mütat çalışmasına da hiç bir surette mani olamazlar. Ve ortaklığın tasfiyesini isteyemezler. Ayrılan üye, Kooperatif yedek akçeleri üzerinde de hiç bir hisse iddia edemez.

Çıkan veya çıkarılan üyelere yapılacak sermaye iadeleri yekûnu bir yıl için, o yıl bilançosunda görülen ödenmiş Kooperatif sermayesinin % beşini geçemez. Ölüm dolayısıyla ayrılanlar başa alınmak suretiyle ayrılan üyeler tarih itibarıyla sıralanıp yapılacak iadelerin % beşini aşabilecek kısmı ertesi yıla bırakılarak ödeme yapılır.

Madde 12 — Kooperatiften çıkan veya çıkarılan üyeler, ayrılma sebepleri zail olunca Genel Kurul kararıyla tekrar üyeliğe kabul olunabilirler.

Madde 13 — Kooperatifin sermayesi değişik olup üyelerin taahhüt ettikleri hisselerden terekkep eder.

Sermayenin en az haddi 200,- Türk lirasıdır. Kooperatifin kuruluşunda bu sermaye kurucular tarafından ödenmiştir.

Madde 14 — Kooperatifin sermayesi 5,— liralık hisselerle ayrılmış olup her üyenin 140 hisse alması mecburidir. Ancak hiç bir üye bu miktardan fazla hisseye sahip olamaz. Hisseler 11 inci madde hükmü uyarınca başka bir şahsa devredilebilir. Hissedar üyelerin şahsi alacaklıları hisseleri haczettiremezler. Ancak hisselerle isabet eden faiz ve fiyat farkıyla Kooperatif infisah ettiği takdirde üyeye geri verilecek hisse bedeli bu kayıttan müstesnadır.

Hisseler ortağın deruhte ettiği taahhütlere karşılık olduklarından rehin de edilemezler.

Madde 15 — Kooperatifin üçüncü şahıslara karşı taahhütlerinden dolayı her üye en çok 1.500,— liraya kadar sorumludur.

Kooperatifle alakası kesilen her üyenin işbu Statüde yazılı taahhütlerden doğan sorumluluğa, ayrıldığı tarihten itibaren iki yıl devam eder.

Madde 16 — Ortaklar Kooperatifin maksat ve gayelerinin tahakkuku için 14 üncü maddede yazılı 700,— liradan başka Kooperatife ayrıca ödünç olarak ödemede bulunmayı taahhüt ederler. Ödünç tediye şekli Yönetim Kurulunca ihtiyaca göre tayin edilir. Ortakların verecekleri bu ödünç paralar kendilerine ayrılacak gayrimenkullerinin bedellerine bilâhara mahsup olunur.

BÖLÜM III

Kooperatifin organları

Madde 17 — Kooperatifin organları şunlardır:

- Genel Kurul,
- Yönetim Kurulu
- Denetleme Kurulu

Madde 18 — Kooperatifin bütün işlerinde üyeler oylarını Genel Kurulda ya doğrudan doğruya kendileri veya tevkil edecekleri diğer bir üye veya hariçten birisi vasıtasıyla kullanırlar. Her üyenin yalnız bir oyu vardır. Üyeler ancak bir tek başka üyeye vekâlet edebilirler. Ve vekil sıfatıyla da bir oy verebilirler.

Üyeler kendilerini ilgilendiren bir meselemin görüşülmesinde ne kendileri ne de mütekkilleri adına oy veremeyecekleri gibi aynı zamanda üye olan bir vekil, mütekkilini ilgilendiren bir mesele görüşülürken sadece kendi şahsi oyunu kullanarak mütekkili adına rey veremez.

Madde 19 — Genel Kurul'un görevleri şunlardır:

- Bilanço, notice hesaplarını ve iş raporunu incelemek, tasdik veya lüzumuna göre reddetmek.
- Kooperatifin çalışma programını tesbit etmek.
- Yönetim Kurulu ve denetçilerin raporları ve teklifleri hakkında karar vermek.
- Yönetim Kurulunun yetki ve görevlerini tesbit etmek.
- Yönetim Kurulu ile Denetleme Kurulu üyelerini seçmek, işten elçektirmek, ibrâ etmek.
- Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyelerine verilecek ücret ve ikramiyelerle münur ve müstahdem kadrolarına ve gider bütçesini tesbit etmek.
- Kooperatif statüsünde teklif olunacak değişiklikler hakkında karar vermek.
- Kooperatifin diğer bir kooperatif veya teşekkülle birleşmesini veya böyle birleşme mevcut ise lüzumu takdirinde ayrılmasını kararlaştırmak.
- Kooperatifin feshine karar vermek ve tasfiye memurlarını seçmek.
- Kooperatifin amaçlarıyla ilgili sair her türlü hususları yapmak.

Madde 20 — Kooperatifin üç türlü Genel Kurulu vardır.

- Kuruluş Genel Kurulu
- Yıllık Genel Kurul
- Olağanüstü Genel Kurul

Madde 21 — İşbu Anasözleşmenin tescilinden sonra kurucularla toplanacak ilk Genel Kurul ile, Kooperatif Sözleşmesinde değişiklikler yapmak veya Kooperatif ve sair teşekküllerle birleşmek ve ayrılmak kararları vermek üzere yapılabilecek genel kurullar, kuruluş genel kurullarıdır.

İlk kuruluş Genel Kurulu kurucularından birinin, ötekiler Yönetim Kurulunun davetiyle toplanır.

Madde 22 — Yıllık Genel Kurul, bilanço yılının sona erdiği günden itibaren en çok üç ay içinde Yönetim Kurulunun davetiyle toplanır.

Yönetim Kurulu yıllık Genel Kurulu vaktinde toplantıya çağırma-dığı takdirde denetçiler kurulu tarafından 15 gün içinde davet olunur.

Toplantıya davet tarihinde Kooperatife kayıtlı ortakların onda biri tarafından toplantı tarihinden en az 15 gün evvel yapılacak tekliflerin gündeme ilâvesi mecburidir. Bu istek Yönetim Kurulu tarafından yerine getirilmezse Denetleme Kurulu istenilen hususu gündeme dâhil ettirir. Görüşüne gündemi Genel Kurulu çağırana tarafından düzenlenir.

Genel Kurul toplantısını Yönetim Kurulu Başkanı veya vekili açar. Bundan sonra Genel Kurul tarafından toplantı için bir başkan, iki kâtip ve iki oy tasnifçisi seçilir.

Madde 23 — Yıllık toplantılar dışında gerek Yönetim Kurulu veya denetçiler kurulunun daveti ve gerekse üyelerin onda birinin beraberce ve yazılı dilekleri üzerine normal işler dışında konularla toplanabilecek genel kurullara olağanüstü denir.

Üyelerin onda birinin dileğiyle Yönetim Kurulu, Genel Kurulu toplantıya çağırarak zorundadır. Bunu 15 gün içinde yapmadığı takdirde davet denetçiler tarafından yapılır.

Onlar da yapmazlarsa dilekçi üyeler Ticaret Bakanlığına başvurabilirler.

Ticaret Bakanlığı Kooperatif Genel Kurulunu gerekli bulduğu hallerde doğrudan doğruya olağanüstü toplantıya çağırabilir.

Madde 24 — Her üç şekildeki genel kurullar için çağrıların ortakların en kolay ve sağlam şekilde haber almalarını sağlamak üzere gazete ile yapılması gerektir.

Bu ilânın toplantı gününden en az 15 gün ve en çok bir ay önce yapılması ve bunda toplantının günü, saati ve yeri ile gündeminin bildirilmesi gereklidir.

Bu ilânların birer örneği Ticaret Bakanlığına aynı günde gönderilecektir.

Çağrılarda ilânın yapıldığı gün ile toplantının yapılacağı gün hesabı katılmaz.

Ticaret Bakanlığı Temsilcisinin her toplantıda hazır bulunarak, görüşmelere, gündeme ve zapta nezareti esastır. Toplantıda bulunmuş olan Ticaret Bakanlığı Temsilcisi tarafından imza edilmemiş zabıtlar muteber olmadığı gibi tescil dahi olunamaz.

Genel Kurul zabıtları üyeler adına Genel Kurul Başkanı ve kâtipleri ile oy tasnifçileri tarafından imzalanır.

Madde 25 — Genel Kurulun toplanabilmesi ve görüşme yapılabilmesi için, çağrı tarihindeki üye mevcudunun en az dörtte birinin şahsan veya temsilen toplantıda hazır bulunmaları gereklidir. İlk toplantıda bu nisap temin edilmezse üyeler ikinci defa toplantıya çağırılırlar. Bu ikinci toplantıda hazır bulunan üyelerin adedi ne olursa olsun birinci toplantıya ait gündem görüşülüp karara bağlanır. Genel Kurulda kararlar mutlak ekseriyetle verilir. Ancak Ticaret Kanununun 385 inci maddesine temas eden hususları görüşebilmek için Genel Kurulda bütün üyelerin bulunması ve kararda oylarının ittifakı lazımdır. Ticaret Kanununun 386 ncı maddesindeki hususlar ile Kooperatifin feshinin görüşülebilmesi için ilk toplantıda Kooperatife kayıtlı üyelerin üçte ikisinin bulunması lazımdır. Bu nisap temin edilmezse ikinci toplantıda üyelerin yarısının bulunması kâfidir. Bu da temin edilmezse üçüncü toplantıda nisap aranmaz. Her üç toplantıda da aranılacak toplantı nisabının mevcut olması şartıyla verilecek kararlarda üçte iki çokluk gerekir.

Madde 26 — Yıllık Genel Kurul toplantılarına ait görüşme gündemine :

a) Yönetim Kurulu ve denetçiler tarafından hazırlanan raporların okunması.

b) Bilançonun, envanterin ve fiyat farkı hesaplarının incelenmesi, onanması veya reddi, Yönetim Kurulu üleriyle denetçilerin seçilmesi veya değiştirilmesi hususlarıyla lüzumlu görülen maddeler konur. Gündemde yazılı olmayan hususlar görüşülemez. Ancak Yönetim Kurulu veya denetçilerin, tasfiye memurunun işten elçektirilmesi, bunlar hakkında hukuki ve cezai takibata girişilmesi, bilanço görüşmelerinin 15 gün sonraya tehiri, hususi denetçiler seçilmesi hakkında, Genel Kurul gündemine bağlı olmaksızın karar verebilir. 16 ncı madde mucibince verilecek kararlarda da bu fıkra hükmü uygulanır.

Madde 27 — Genel Kurullar için Kooperatife kayıtlı ortakların adları, ikametgâhları ve taahhüt ettikleri hisse miktarları yazılı ve imza yerleri hazırlanmış bir liste yapılarak toplantıya gelen üyelere veya ve-

kıllarına imzalatılır. Bu liste, toplantı yerinin üyeler tarafından kolaylıkla görülebilecek bir yerde tutulur.

Bundan başka Genel Kurul tutanaklarıyla, bî'ânço ve netice hesapları, Yönetim Kurulu ve Denetçiler Kurulu raporları ve üye listeleri gibi vesikalardan ikışer örnek, toplantıdan sonra en çok 15 gün içinde Ticaret Bakanlığına gönderilir.

Madde 28 — Yönetim Kurulu.

Kooperatifin işleri, Genel Kurulca ortaklar arasından iki yıl için seçilen 7 üyeden mürekkep bir Yönetim Kurulu tarafından yürütülür. Seçimler gizli rey ile yapılır.

Yönetim Kurulu üyeleri seçildikten sonra içlerinden bir başkan, bir başkan yardımcısı, bir muhasebeci ve bir kâtip ayırırlar, bu suretle vazife alanlarla diğer üyeler, Kooperatiften ücret veya huzur hakkı istemiyecilerdir.

[Kooperatifin ilk Yönetim Kurulu, adları aşağıda yazılı kurucu ortaklardan teşekkül etmiştir.

- 1 — Muamelât Müdürü Rahmi Argon,
- 2 — Muhasebe Müdürü Fikri Akurgal,
- 3 — Kontrol ve Teftiş Müdürü Sadi Giray,
- 4 — Monopol Servisi Şefi Ahmet Erol,
- 5 — Muhasebe Şefi Şeref Gücüyener,
- 6 — Evrak Servis. Şefi Muallâ Kızılviranhoğlu,
- 7 — Şubeler Servisi Şefi Supha Eralp.

İkinci yıl mütaakip her yıl üyelerden üçü kur'a ile çıkarılarak yerlerine yenileri seçilir. Müddeti sona eren veya kur'a ile çıkarılan Yönetim Kurulu üyelerinin yeniden seçilmeleri caizdir.

Genel Kurul herhangi bir sebeple Yönetim Kurulundan açılabilir üyeler için her yıl ayrıca Yönetim Kuruluna seçilen üye kadar yedek üye de seçer. Yedek üyeler, yerlerine geçtikleri üyenin görev ve süresini doldururlar.

İlk Yönetim Kurulu yedek üyelerinin adları aşağıda gösterilmiştir.

- 1 — Milletlerarası İşler Müdürü Nedim Abut,
- 2 — Personel Şefi Sabahat Sungar,
- 3 — Muhasebe Muamelât Memuru Recep Seven,
- 4 — Kıymetli Evrak Memuru Şücaettin Onuk,
- 5 — Ambar Müdürü Seyfi Türeoglu,
- 6 — Kontrol Memuru Salim Baltu,
- 7 — Gençlik Kurumu Muhasebecisi Salim Üneri.

Madde 29 — Yönetim Kurulu üyeleri başkan veya başkan bulunmadığı zamanlarda vekilinin çağrısıyla toplanır. Çağrı mektubunda görülecek maddelerin yazılı olması lâzımdır. Yönetim Kurulu en az ilki haftada bir toplanır.

Yönetim Kurulunun toplanabilmesi için üyelerden en az dördünün hazır bulunması gerekir. Yönetim Kurulunda kararlar mevcudun çokluğu ile alınır. Oylarda eşitlik olduğu takdirde başkanın katıldığı tarafın kararı tercih olunur. Yönetim Kurulunda oylar şahsi olup vekâlet suretiyle oy verilemez. Özürlü olarak birbiri ardınca üç toplantıda bulunmayan Yönetim Kurulu üyesi istifa etmiş sayılır. Ve yerine en çok oy almış olan yedek üye getirilir. Yedeklerin aldığı oy eşit ise aralarında kur'a çekilir.

Madde 30 — Yönetim Kurulu, arasından 3 üyelik bir Yönetim Komitesi seçebilir. Yönetim Komitesi Yönetim Kuruluna karşı sorumlu ve onun hukuk ve vekaifini haizdir. Yönetim Komitesi kararlarında başkanın oy verme hakkı vardır. Bu komitenin kararları da oy çokluğu ile verilir.

Madde 31 — Kooperatifi, resmî dairelerde, mahkemelerde ve 3 üncü şahıslara karşı Yönetim Kurulu temsil eder. Statüde, Genel Kurula ait olduğu açıkça yazılı işlerde, Genel Kurul tarafından verilen kararlarla bu kurulun kullandığı ve kullanacağı yetkiler dışındaki hususlar, Yönetim Kurulu tarafından yürütülür.

Madde 32 — Yönetim Kurulu toplantısında verilen kararların, sahifeleri noterce musaddak bir zabıt defterine sıra numarası ve tarihleriyle geçirilmesi ve zabıtların toplantıda bulunan üyeler tarafından imzalanması mecburidir. Verilen kararlara aykırı oyda bulunan veya müstenkif kalan üyeler karar altına muhalefet veya istinkâf sebebini yazarak imza ederler. Muhalif kalan üye, keyfiyeti derhal Denetleme Kuruluna da yazı ile bildirmeye mecburdur. Bunu yapmayanlar kararın uygulanmasından doğacak sorumlulukta öteki üyelerle ortak sayılmaktan kurtulamazlar.

Yönetim Kurulu üyeleri, şahsî menfaatlerini ilgilendiren hususların Yönetim Kurulunca görüşülmesi sırasında bunlar hakkındaki görüşmelere katılamazlar. Bu kabilden bir görüşme konusu olunca, ilgili üye ilgisini Yönetim Kuruluna bildirmeye ve durumu zabta yazdırmaya mecburdur. Bundan başka durumu, ilk toplanacak Genel Kurula da bildirir.

Üyeler, Yönetim Kurulunda geçen görüşmeler ve alınan kararlar hakkında Genel Kurul ve denetçilerden başkasına bilgi veremezler.

Madde 33 — Yönetim Kurulu, kanun ve sözleşme hükümleri ve Genel Kurul kararları çerçevesi içinde Kooperatif işlerinin iyi görülmesinden, defterle hesapların düzgün tutulmasından, kayıtların doğruluğundan, memurların istenildiği şekilde iş görmelerinden, müessesenin paralarıyla kıymet ve mallarının istenildiği şekilde saklanmasıyla Genel Kurula karşı sorumludurlar.

Genel Kurul, sorumluluğu gerektiren hali görülen Yönetim Kurulu üyelerini görevden çıkararak yerlerine yenilerini seçer ve işbu üye veya üyeler aleyhine kanuni takibata girişebilir. Sorumluluğu gerektiren hali görülen Yönetim Kurulu üyeleri aleyhine Ticaret Bakanlığı da dava açabilir ve Genel Kurul olağanüstü toplantıya çağırarak durumu kendilerine bildirir.

Madde 34 — Yönetim Kurulu üyeleri her zaman görevlerinden çekilmek hakkını taşırlar. Gerek çekilmek yoluyla, gerek herhangi başka bir sebep ile Yönetim Kurulundan ayrılan bir üyenin iş gördüğü zamanla ilgili sorumluluğu, sorumu doğuran sebebin vukuundan itibaren beş yıl sürer.

Yönetim Kurulu üyeleri toplu olarak işten çekildikleri takdirde yerlerine yedekler getirilir. Yedekler de dâhil olmak üzere üye sayısı, Genel Kurulca belirtilen miktardan aşağı düşerse yeni seçimlerin yapılması için Genel Kurul olağanüstü toplantıya çağırılır. Yeni Yönetim Kurulu seçilinceye kadar eskisi görevinden ayrılmamak zorundadır.

Denetleme Kurulu

Madde 35 — Kooperatifin işlerini ve hesaplarını devamlı surette denetlemek üzere Genel Kurul tarafından gizli oyla veya Genel Kurulca oybirliği ile kabul edilirse, açık oyla, bir yıl için muhasebe bilgisine vâkıf üç kişilik bir (Denetleme Kurulu) seçilir. Denetçilerin Kooperatif ortaklarından olması şarttır.

Genel Kurul tarafından seçilen denetçilerin tekrar seçilmeleri caizdir. Herhangi bir sebeple görevini yapmayan denetçilerin yerine geçmek üzere Genel Kurul ayrıca üç yedek denetçi de seçer.

Kooperatifin ilk denetleme kurulu aşağıda adları yazılı üç ortakdan müteşekkildir.

- 1 — Türkiye Kızılay Derneği Genel Müdürü Dr. Remzi Göneng,
- 2 — Muhasebe İnceleme Şefi Ethem İşçen,
- 3 — Kontrol Servisi Memuru Saadet Bektöre.

Madde 36 — Denetçiler gerek birlikte ve gerekse ayrı ayrı Kooperatifin bütün işlerini ve hesaplarını Genel Kurul adına incelemek görevindedirler. Yönetim Kurulu ve Komitesi toplantılarında oy hakkı olmayarak bulunabilirler. Kooperatifin defterlerini ve hesaplarını Ticaret Kanununun 354 üncü maddesi uyarınca inceliyerek bu hususta düzenli olacakları raporun bir örneğini Ticaret Bakanlığına gönderirler.

Denetçilerin istiyebilecekleri bütün hesap evrak ve malûmatı vermiye Yönetim Kurulu ve diğer Kooperatif idarecileri mecburdur. Denetçiler, yıllık bî'ânço ve netice hesaplarını inceliyerek düşüncelerini Genel Kurula müştereken veya münferiden sunacakları bir raporla bildirirler.

Denetçiler, Kooperatifin işlerinde rashiyaacakları yolsuzlukları önem derecelerine göre Yönetim Komite veya Kuruluna yahut Genel Kurula bildirirler. Denetçiler, Genel Kurul olağanüstü toplantıya çağırma görevi gerektiren yolsuzluklarla ilgili raporun bir örneğini hemen Ticaret Bakanlığına da göndereceklerdir.

Görevlerinde gevşekliği, müsamahası görülen veya ödevini vaktinde yapmayan denetçiler Yönetim Kurulu ile birlikte zincirleme sorumludurlar.

Denetçiler ister görevlerinden çekilmiş, ister Genel Kurulca işten elçektirilmiş olsunlar, zamanlarıyla ilgili yolsuzluklardan dolayı sorumlulukları, Yönetim Kurulu üyeleri gibi, beş yıl devam eder.

Madde 37 — Yönetim Kurulu üyelerinin toplu olarak işten çekildikleri ve yerlerine geçecek yedek üyeler bulunmadığı takdirde denetleme kurulu derhal Genel Kurul toplantıya çağırır ve yeni Yönetim Kurulu seçilinceye kadar eski kurul görevine devam eder. Denetçiler

toplu olarak veya münferiden işten çekilirlerse yerlerine yedek denetçiler geçer. Yedek denetçilerle beraber denetçi sayısı üçten aşağı düşüğü takdirde gerek Yönetim Kurulu ve gerekse mevcut denetçiler Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırırlar. Genel Kurul tarafından yeni denetçiler seçilinceye kadar istifa eden denetçiler görevlerine devam etmek zorundadırlar.

Madde 38 — Üyelerden olan denetçiler ortaklık işlemleri dışında şahıslarını ilgilendiren herhangi bir işlerini Kooperatife yaptıramazlar.

Madde 39 — Statünün üçüncü maddesinde yazılı amaçlardan, gayrimenkullerin yaptırılması ve satın alınması işlerini aşağıda yazılı olduğu veçhile görmeğe Yönetim Kurulu yetkilidir.

a) Üyelerin menfaatlerine en elverişli bir şekilde arsa veya arazi satın almak,

b) Alınan arsa veya arazide yaptırılacak gayrimenkuller için lüzumlu plân, proje ve haritaları yaptırmak,

c) Belediye Yapı ve Yollar Kanununa göre ayrılması icap eden meydan, okul, kütüphane ve umumî bahçe gibi yerlerden başka spor sahası yaptırmak,

d) Üyelerin ihtiyaçlarına göre yapılacak gayrimenkullerin tiplerini üyelere göstermek ve belli süre zarfında bu tiplerden hangisinin istenildiğini Kooperatife bildirilmesini üyelere duyurmak (üyeler hangi tipi istediklerini ya taahhütlü mektupla Yönetim Kuruluna bildirirler yahut bizzat Yönetim Kuruluna gelerek imzaları altında istediklerini bildirirler. Yönetim Kurulu da üyelerin istediklerini teyit eden bir yazıyı kendilerine verir.)

e) Üyeler arasında kendi anlaşmalarıyla yapılacak tip değiştirmeye izin vermek,

f) Satın alınacak arsa ve arazi ile bunlar üzerine yapılacak gayrimenkullerin bedellerini gerek sermaye mevcudundan, gerek ortakların ödünç suretiyle verdikleri paradan ve gerekse hariçten ödünç alacağı paradan ödemek,

g) Hükümet veya hususî şahıslar tarafından Kooperatife yapılan bağışları Kooperatif amacına kullanmak,

h) Kararlaştırılan gayrimenkul tiplerinin tahmini bedellerine göre tayin edilecek olan 16 ncı maddedeki meblağların ödenmesini ortaklardan istemek ve ödemeyi yapmayan üyenin inşaatına başlamamak,

i) Gerek üyelerden sermaye ve ödünç para almak suretiyle ve gerekse hariçten istikraz yoluyla inşaat için lüzumlu paralar tedarik edildikten sonra ya faydalı göreceği mütaahhide yaptırmak veya yahut da bizzat deruhte etmek yoluyla inşaatı başlamak,

Madde 40 — Binalar bittikten sonra bu binalar için ayrılan (arsa zayiâtı dâhil) arsa bedeli ile binaların inşaatı bedeli ve belediye hizmetleriyle her türlü Kooperatif idare giderlerinden ortağın payına düşecek miktarla beraber toplanarak yapılan binanın kesin maliyet hesabı bulunur.

Bu suretle kesin maliyet bedeli bulunan gayrimenkuller, daha evvel arsa üzerine kur'a çekilmemiş bulunuyorsa, Yönetim Kurulunun ve noterin huzuriyle yapılacak ad çekme neticesinde tiplere göre ilgililere ayrılır ve dağıtılır. Her üye ad çekmede kabul ettiği tipe göre kendisine düşen binayı kesin maliyet bedeli üzerinden kabul etmeye mecburdur. Ancak üyeler Yönetim Kuruluna yazı ile malûmat vermek şartıyla kendilerine düşen evleri diğer ortakların evleriyle değiştirebilirler.

Madde 41 — Kırkinci madde gereğince ayrılan ve dağıtılan evler kullanılmaya elverişli halde iseler derhal; ve henüz istimale salih halde bulunmuyorlarsa bu hale gelince, alâkalı üyenin tesellüm edebilmesi için o üyenin sermaye, ödünç para verme suretiyle ödediği paralar yetkünü gayrimenkulün kesin maliyet bedelinden indirilerek bakiyesi Yönetim Kurulunca kararlaştırılmış taksitlere bağlanır. Bu taksit bedellerine Kooperatifçe gerek arsa satın alınması ve gerekse inşaat için hariçten ödünç almış olduğu paraların faiz ve komisyonları da ilâve edilir. Birinci taksit, gayrimenkulün teslimi tarihinde peşin olarak ve diğer taksitler vâdelerinde ödenmek mecburiyetindedir. (Taksitleri muntazaman ödememesi halinde 8 inci madde mucibince çıkarılmasına karar verilen üye, işgali altında bulunan gayrimenkulü tahliye etmeye mecburdur. Bu üyeler, tahliye karşılığında kanunlarla haiz oldukları defî haklarından şimdiden gerek kendi namlarına ve gerek mirasçıları ve kanunî halefleri adına gayrikabili rücu olmak üzere vazgeçerler.)

Madde 42 — Gerek inşa edilen ve gerek hazır alınan gayrimenkuller bedelleri 41 inci madde mucibince taksitlerle tamamen ödeninceye kadar tapuda Kooperatif adına müseccel kalır.

Gayrimenkul bedellerinin taksitlerle tamamen ödenip alâkalı üyeler adına tapuya tescil edilmesi üzerine üyenin Kooperatifle olan üyelik alâkası kesilmiş olmaz. Üyenin 15 inci madde mucibince ibrasına kadaf devam eder.

Madde 43 — Kızılay Derneği personellerinden olan üyelerin borçlu bulundukları taksitler, vazife aylıklarından Dernekçe kesilerek Kooperatife vermek suretiyle tahsil olunacağından lüzum görüldüğü takdirde her üye, Derneğin bu yolda isteyeceği taahhütnameyi vermeye mecburdur.

Dernek personeli haricinde kalan üyelerden, Yönetim Kurulunun uygun göreceği teminat alınmak suretiyle taksitlerin intizamla tahsili sağlanacaktır.

Madde 44 — Üyeler teslim aldıkları binalarda taksitleri tamamıyla ödeninceye kadar Yönetim Kurulunun yazılı iznini almadıkça herhangi bir değişiklik yapamazlar.

Madde 45 — Kooperatif, bedelleri tamamıyla ödeninceye kadar bütün binaları yangına karşı sigorta ettirir. Ortaklar paylarına düşen sigorta primini ilk taksitle birlikte ödemek mecburiyetindedirler.

BÖLÜM IV

Bilanço ve netice hesapları

Madde 46 — Kooperatif, her yıl, 31 Aralık tarihi ile yıllık hesaplarını kapatıp bütün aktif ve pasiflerinin envanterlerini yaparak bilançosunu ve netice hesaplarını düzenlemeye mecburdur. Bilanço ve netice hesapları, hesap kesiminden en çok bir ay içinde hazırlanıp Genel Kurul toplantısından en az 20 gün evvel denetçilere verilir.

Denetçiler, en çok on gün içinde bunları inceliyerek raporlarıyla birlikte Yönetim Kuruluna lade ederler. Bilanço ve netice hesapları, Genel Kurul toplantısından en az bir hafta önce Kooperatif Merkezinde ortakların incelemesine sunulur ve istiyenlere suretleri verilir. Bu hükmü riayet edilmediği yamı Genel Kurul toplantısından 20 gün önce bilanço ve netice hesapları gerek denetçilere ve gerek istiyen ortaklara aynen verilmediği takdirde Genel Kurul toplanamaz.

Ticaret Bakanlığı muhasebe ve bilanço örnekleri tavsiye ettiği takdirde Kooperatif muhasebesinin bu örneklerle tutulması ve bilançonun da ona göre düzenlenmesi mecburidir. Kooperatif yıl sonunda müsbet fiyat farkı elde ettiği takdirde bundan Ticaret Kanununun 499 ve 562 ncı maddelerine göre yedek akçe ayrılması gereklidir. Bu yedek akçe 5072 sayılı kanunun birinci maddesi gereğince tamamen tahvillere yatırılır ve miktarı hudutsuzdur.

BÖLÜM V

Birleşme, ayrılma, bozma, tasfiye

Madde 47 — Kooperatifin, icap ettiği takdirde, kendi mevzu ve gayeleriyle alâkalı aynı muntakadaki diğer bir kooperatifle birleşmesine birleşmiş ise bu birleşmenin bozulmasına ve Kooperatifin muhtelif kooperatiflere ayrılmasına Genel Kurul karar verebilir.

Madde 48 — Genel Kurul teknik ve denetleme işlerinin ucuz ve ahenkli bir şekilde başarılması amacile aynı gayede kooperatiflerle bir kooperatif birliği kurmaya ve kurulmuş bir birlik varsa bu birliğe girmeye veya bu birlikten çıkmaya karar verebilir.

Madde 49 — Kooperatif, süresinin sonunda veya bundan önce Kooperatif amacı yerine getirilmiş ve alacak ve borçlama tamamıyla ödenmiş ve tahsil edilmiş olduğu takdirde Genel Kurul kararıyla bozularak tasfiye olunabilir. Tasfiye Ticaret Kanununun 442 - 461 inci maddeleri hükümlerine göre yapılır.

Madde 50 — Kooperatif Ticaret Bakanlığının kontrolü altında çalışır. Kooperatifin inkişafını takip ve kontrolünü kolaylaştırmak gayesiyle her türlü vesâik ve malûmatın Bakanlığa veya Bakanlığın bu işle görevlendireceği memuruna verilmesi mecburidir.

Ankara İkinci Noterliğine :

(Noterliğinizin 18374 numarasıyla 13/11/1951 tarihinde tasdik ettirilen (Kızılay Genel Merkezi ve Müesseseleri Memurları Ev Yapı Kooperatifi) Statüsünün bazı maddeleri aşağıdaki şekillere değiştirilmiştir:

Madde : 13; Fıkra : 2 :

Sermayenin en az hattı 200,— liradır. Kooperatifin kuruluşunda bu sermayenin dörtte biri kurucular tarafından ödenmiştir.

Madde : 14;

Kooperatifin sermayesi 5,— liralık hisselerle ayrılmış olup her üyenin 2 hisse alması mecburidir. Ancak hiç bir üye 100 den fazla hisseye sahip olamaz (. . . . .)

Madde : 16 :

Ortaklar Kooperatifin maksat ve gayelerinin tahakkuku için 14 üncü maddede yazılı 10,— liradan başka Kooperatife ayrıca ödünç olarak ödemedi bulunmayı taahhüt ederler (. . . . .)

Yukarıki değişikliklerin not edilmesini ve gereken tasdikini yapılmasını rica ederiz.

Rahmi Argon

Atatürk Bulvarı Yağcıoğlu
Apt. 257/5

Fikri Akurgul

Sakarya Caddesi Kızılay Apt. No. 12

Sadi Giray

Sakarya Caddesi Kızılay Apt. No. 7

Ahmet Erol

İç Cebeci Dirim Sokak No. 17/1

Şeref Gücüyener

Sakarya Caddesi Kızılay Apt. No. 4

Suphi Eralp

Sakarya Caddesi Kızılay Apt. No. 11

Muallâ Kızılviranhoğlu

Bayındır Sokak No. 24

Nedim Abut

Yüksel Caddesi No. 17

Sabahat Sungar

Karamfil Sokak Beton Apt. No. 3

Recep Seven

Hamamönü Sarıkadın Sokak No. 34

Şücaettin Onuk

Sakarya Caddesi Kızılay Apt. No. 3

Seyfi Türeoglu

Sakarya Caddesi No. 22 Küflü
Apt. Daire 6

Salim Baltu

Sağlık Sokak Veterinerler
Evi No. 23/2

Salim Üneri

Kâzımözalp Caddesi No. 29/7

Etem İşçen

Sakarya Caddesi Kızılay Apt. No. 10

Dr. Remzi Gönenç
Necatibey Caddesi No. 86/4

Sabri Tezcan

Sihhiye Alkaya Sokak Uz Apt.
Daire 1

Saadet Bektöre

Ataç Sokak No. 32/A

Fikriye Tanıl

Selânik Caddesi Beşir Özkasım Apt.

Akif Saptı

Atatürk Bulvarı No. 271, Daire 5

Bayındırlık Bakanlığından :

Çimento alınacak

Bakanlık ihtiyacı için 11.000 ton ithal malı çimento alınacaktır. İşin eksiltmesi 8 Mart 1952 tarihine tesadüf eden Cumartesi günü saat 11 de Bakanlık Malzeme Müdürlüğünde toplanan Komisyonunda kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

Çimentonun beher tonunun muhammen bedeli 113 lira olup 11.000 tonun tutarı 1.243.000 liradır.

Geçici teminatı 51.040 liradır. Bu işe ait şartlaşma 50 lira bedel mukabilinde Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden temin edilebilir.

İsteklilerin geçici teminat ve şartlaşmasında yazılı belgelerle birlikte kanunun tarif ettiği şekilde hazırlayacakları teklif zarflarını yukarıda yazılı gün ve saatte bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde Komisyon Başkanlığına vermeleri lazımdır.

Postada vâkı olacak gecikmeler kabul edilmez.

266 / 4-3

Karayolları Genel Müdürlüğünden :

Betonarme köprüler yapımı:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Eskişehir - Nallıhan (Mayınlar) ve Bilecik İlinde Bilecik - İnhisar - Nallıhan yolunda (Çayköy) köprülerinin betonarme olarak yapımları olup keşif bedeli tutarı (438.905,30) dört yüz otuz sekiz bin dokuz yüz beş lira otuz kuruştur.

2 — Eksiltme: 4/2/1952 tarihine raslayan Pazartesi günü saat 15,30

on beş otuzda Ankara'da Bayındırlık Bakanlığı binasında Karayolları Genel Müdürlüğünde Karayolları Eksiltme Komisyonunca kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

3 — Eksiltme evrakı: Vezneye yatırılacak (21,95) yirmi bir lira doksan beş kuruş bedele alt makbuz karşılığında Karayolları Genel Müdürlüğü Teknik Hesaplar Şubesinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için :

a) İsteklilerin 1952 yılına ait ticaret odası belgesiyle usulü daire-sinde (21.306,21) yirmi bir bin üç yüz altı lira yirmi bir kuruşluk geçici teminat vermeleri,

b) İsteklilerin bu iş gibi teknik önemi haiz bir işi iyi surette başırdığını veya idare ve denetlediğini ispata yarar belgelerini, Karayolları Genel Müdürlüğünden alacakları Tanıtma Beyannamelerine (Mütaahhit ehliyet beyannamesi, mütaahhit plân ve teçhizat beyannamesi) bağlamaları ve bu beyannamelerin içindeki sorular cevaplandırılarak yeterlik belgesi isteme dilekçeleriyle birlikte eksiltme gününden en az üç gün önce (tatil günleri hariç) yazı ile Karayolları Genel Müdürlüğüne müracaat ederek bu iş için yeterlik belgesi almaları,

5 — İsteklilerin eksiltme şartlaşmasının 34 üncü maddesinde verilen izahat çerçevesinde (eksiltme evrakının her parçasına elişişer kuruşluk pul yapıştırarak bunları imzalayıp zarflarına koymaları) hazırlayacakları yükleme mektuplarını eksiltme günü saat 14,30 a on dört otuza kadar makbuz karşılığında Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilân olunur.

142 / 4-4

Merzifon Sulh Hukuk Yargıçlığından :

950/5

Merzifon Hazinei Maliyesine izafeten Malmüdürlüğü Sıtkı Yolga ile dâvalı İskilip'in Karaveran Köyünden olup Bahçecik Köyü Muhtarı Hasan Başar yanında Çoban Veli oğlu Mehmet Taşdoğan arasındaki alacak davasından dolayı dâvalının adresi belli olmadığından ilânen yapılan tebligata rağmen de mahkemeye gelmemiş bulunduğundan giyap kararı tebliğine karar verilmiştir.

Yargılamanın bulunduğu 6/3/1951 Perşembe günü saat 9 da Merzifon Sulh Hukuk Mahkemesinde bizzat veya bir vekili kanuni bulundurmadiği takdirde duruşmanın giyabında devam edeceğinden keyfiyet giyap kararı yerine kaim olmak üzere ilân olunur.

307

Isparta Asliye Hukuk Yargıçlığından :

951/361

Isparta'nın Çelebiler Mahallesinden İplik Fabrikası Caddesinde 15 No. lu evde Ali kızı Cemal karısı Fatma Derya tarafından Isparta Hükümet civarında Arzuhalci Cemal Derya aleyhine açtığı şiddetli gımsızlık sebebiyle boşanma davasının yapılan yargılamasında :

Dâvalı Cemal Derya'nın adresinde dâva arzuhalci tebliğ edilip bilâ-here adres bırakmaksızın İzmir'e ve oradan da semti meçhule gidip halen bulunduğu yerin bilinemediğinden ilânen davetiye tebliği edilip muayyen günde mahkemeye gelmemiş ve mazeretini de bildirmemiş olduğundan tekrar ilânen bu defada giyap kararı tebliğine ve yargılamanın da 21/2/1952 Perşembe günü saat 9/30 a bırakılmasına karar verilmiş olduğundan süresinde itiraz etmediği mahkemeye gelmediği ve vekil de göndermediği surette yargılamanın giyabında devam edeceği ilân olunur.

347

Yerköy Asliye Hukuk Yargıçlığından :

Sayı : 951/179

Yerköy'de Kahveci Abdurrahman'ın kahvesinde ocakçı Kırşehir'in Bağbaşı Mahallesinden Ziya oğlu İhsan Kaynatır tarafından Kırşehir'in Bağbaşı Mahallesinde mukim Haydar kızı Fatma Kaynatır aleyhine açtığı boşanma davasının yapılan yargılamasında :

Dâvalı Haydar kızı Fatma Kaynatır'ın bunca aramalara rağmen bulunarak tebligat yapılamadığından giyap kararı yerine kaim olmak üzere ilânen tebligat ıcrasına mahkemece karar verildiği ilân olunur.

343

İÇİNDEKİLER**Kanunlar****Sayfa**

5861 Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Makam Ödeneği Hakkında Kanun	1
5862 Adliye Harç Tarifesi Kanununa Ek Noter Harç Tarifesi Hakkındaki Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bir Maddesinin Son Fıkrasının Kaldırılması Hakkında Kanun	1
5863 Vakıflar Genel Müdürlüğü 1951 Yılı Bütçe Kanununa Bağlı (A) İşaretli Cetvelde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	1
5864 60 Milyon Liralık İç İstikraz Akdi Hakkında Kanun	2

Bakanlar Kurulu Kararları

3/13995 Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkezi ve Müesseseleri Memurları Ev Yapı Kooperatifi Hakkında Karar	2
3/14264 Merkez Teşkilâtında Çalışma Saatleri Hakkında Karar	2

İlanlar

3